

COHEN & ROTTEVEEL

'Ontwerpen tot de laatste snik'

In het lommerrijke Gelderse Ruurlo vormen vier stoere, geschakelde landschapsvilla's de entree van een moderne woonwijk. Ze zijn ontworpen door Uri Cohen en Willeke Rotteveel. Vivenda keek samen met de architecten binnen in twee woningen. 'Je moet bewoners niet geven waar ze van dromen, maar iets waar ze nooit van hadden durven dromen.'

De vier villa's zijn zo gebouwd dat je op het eerste gezicht niet doorhebt dat het om vier panden gaat, was dat de bedoeling?
 'Jazeker,' vertelt Uri: 'Je hebt ook niet meteen door waar het ene huis ophoudt en het andere begint. En dat is precies wat we willen: een gebouw dat eenheid uitstraalt, maar dat vier woningen met totaal verschillende indelingen omvat.' Willeke: 'Ook omdat we maximaal gebruik wilden maken van het licht en de tuinen, heeft het ene pand een grote patio aan de voorkant, het andere een aan de zijkant en weer een ander heeft de grootste tuin aan de achterzijde. Het was even puzzelen, maar dit gaf het beste resultaat.'

Wat opvalt is de horizontale, lage uitstraling die de panden aan de buitenkant hebben. Waarom kozen jullie daarvoor?

'We noemen ze niet voor niets landschapsvilla's. We hebben sterk rekening gehouden met de locatie, met bijvoorbeeld de prachtige monumentale boerderijen en de landerijen waar vanuit de woningen uitzicht op moest zijn,' zegt Willeke.
 Uri: 'Maar tegelijkertijd moest het pand ook in verhouding staan met het flatgebouw aan de andere kant van de straat. Daarom hebben we het pand aan de flatkant hoger gemaakt dan aan de kant van de boerderijen en de andere nieuwbouwwoningen verderop. Zo ontstond een eenheid met de directe omgeving.'

Maar in de panden is juist veel gedaan met hoogteverschillen, alsof daar de verticale lijnen van de huizen belangrijker waren...

Uri: 'We hebben daar bewust voor gekozen, er is zelfs een deel van de grond afgegraven, zodat de woonkamers onder het maaiveld kwamen te liggen. We hebben veel met trappetjes, vides, patio's en dakterrassen gewerkt, zodat de huizen niet alleen een heel ruimtelijke werking krijgen, maar je ook optimaal gebruik kunt maken van de lichtinval. Je kijkt niet alleen van links naar rechts, maar ook van schuin boven naar schuin beneden.'

Willeke: 'Je kunt huizen natuurlijk alleen als plattegrond tekenen, maar als je een huis vanaf een zijaanzicht in doorsnede tekent, ontstaat er een bijzondere manier van indelen.'

Leg eens uit...

'Het nadeel van een flat', vertelt Uri, 'is dat je een oppervlakte als een sandwich hebt. Je hebt burens beneden, burens boven en alles is gelijkvloers. Dus kun je in zo'n woning weinig met hoogteverschillen doen. Maar voor huizen is dat een heel ander verhaal. Daarbij kun je deels onder het maaiveld, op het maaiveld en boven het maaiveld bouwen, en de 'verdiepingen' onderling ook nog laten verspringen. Eigenlijk wordt daar in de architectuur veel te weinig gebruik van gemaakt.'

Wat is dan het voordeel?

Willeke: 'Je kunt niet alleen met licht spelen, door via een vide of patioraam licht van bovenaf in de lageregelegen woonkamer te laten stromen. Maar er ontstaan ook veel meer hoekjes in een woning, waardoor je een heel speels effect van de binnenruimte krijgt. Je moet het vergelijken met een foto: dat is tweedimensionale kunst, wij zijn driedimensionale ruimtekunstenaars.'

Uri: 'Je ziet ook dat er grote, lichte ruimtes zijn, zoals de woonkamers, met grote ramen van waaruit je uitzicht hebt op de tuin, de boerderijen en het groen. Maar er zijn ook donkere kleine ruimtes. De woonkamer heeft op het hoogste punt een hoogte van 3,60 meter. En waar het dak schuin afloopt omdat we zo veel mogelijk zonlicht in de praktijkruimte aan de andere kant

'De villa's hebben lichte maar ook donkere kamers. Zo creëren we ruimtes met verschillende emoties'

'In een goed huis moeten niet alleen hypermoderne meubels passen, maar ook het suikerpotje van oma'

van de patio wilden laten komen, is hij veel lager.'

Willeke: 'Zo creëer je ruimtes met verschillende emoties. In de ene ruimte heb je het gevoel dat je kunt ademen, in de andere voel je je veilig en geborgen. Bijvoorbeeld in de studieruimte. Daar hebben we bewust geen raam geplaatst, omdat de bewoner die ruimte wilde gebruiken om zijn videofilms te monteren.'

Hebben jullie veel overleg gepleegd met de toekomstige bewoners?

'Jazeker, als architect heb je daarbij een duidelijke toegevoegde waarde. Allereerst moet je natuurlijk goed luisteren naar de wensen. Maar vervolgens moet je je opdrachtgever niet geven waar hij van droomt, maar iets waarvan hij nooit had durven dromen,' zegt Uri.

De bewoners hebben voor een klassieke inrichting gekozen.

Wat vinden jullie daarvan?

Willeke: 'Ik vind dat in een goed huis niet alleen hypermoderne meubels moeten passen, maar ook het suikerpotje van oma. Een pand moet van zichzelf karakter hebben, maar een bewoner moet er ook zijn eigen sfeer kunnen aanbrengen. Ik vergelijk het altijd met de Beurs van Berlage: een prachtig herkenbaar gebouw. Het heeft allerlei functies gehad, maar het gebouw zelf blijft overeind. Zo moet het ook met een huis zijn.'

Waarom hebben jullie niet gekozen voor vier vrijstaande panden, maar voor geschakelde woningen?

Uri: 'Omdat iedereen op deze manier veel meer tuin overhield en het totale gebouw beter aansloot op de omgeving. Oorspronkelijk wilden we zelfs een gemeenschappelijke tuin eromheen aan laten leggen, maar dat kregen we er bij de bewoners niet door.'

Willeke: 'Maar toch loopt alles goed in elkaar door, waardoor je die eenheid krijgt met maximale privacy. Het is een ontwerp geworden waar als het ware een band omheen loopt. Dat idee hebben we versterkt door voor zwarte baksteen te kiezen, met horizontale ribbels in de gevel. Die ribbeling loopt ook door in de ramen en zelfs tot in de garagedeuren.'

Wat opvallend is, is dat alles erg netjes is afgewerkt, nergens een spoor van een balk of afwatering...

Uri: 'Klopt, en daar is heel wat technisch vernuft in gestoken. De tuingevel hangt helemaal op een stalen constructie aan het dak, omdat anders de ramen het gewicht van het metselwerk niet hadden kunnen dragen. Maar de stalen hangbalken zie je niet. De afwatering is verborgen in de houten kozijnen van de ramen en de afwateringspijp zie je dus niet.'

Is het tonen van dat soort constructiedingen juist niet erg hip?

Willeke: 'Inderdaad zijn er ook collega's die juist die constructie willen laten zien, die bijvoorbeeld de balken onderdeel van de ruimte maken. En dat kan heel mooi werken, maar daar kiezen wij niet voor. Bij ons is alles tot in de puntjes afgewerkt. Dat is tijdrovend, maar het eindresultaat is wel "af". We hebben van begin tot eind doorontworpen, van de eerste schets tot het ontwerp van de brievenbus, carport en de bestrating, we zijn blijven ontwerpen tot de laatste snik... We hebben zelfs de tuinhuisjes inclusief ruimte voor de afvalbakken ontworpen. Zo krijg je niet allerlei verschillende huisjes, schuurtjes en slordigheid die de aanblik rommelig maken, maar blijft het daar een eenheid.'

Loop je daarmee niet het risico dat je een soort 'overkill' van eenheid krijgt?

Uri: 'Nee. Elk deel van het huis geeft een eigen karakter, en dat maakt het spannend. Het laatste wat we wilden was dat het pand de bewoners na een jaar of vijf zou gaan vervelen.' Willeke: 'Ik zie een huis als een mooi standbeeld: eerst zie ik het silhouet, dan de lichtval, vervolgens een detail, en als ik het vanuit een andere hoek bekijk, weer een ander detail. Zo blijft het boeiend.' **V**

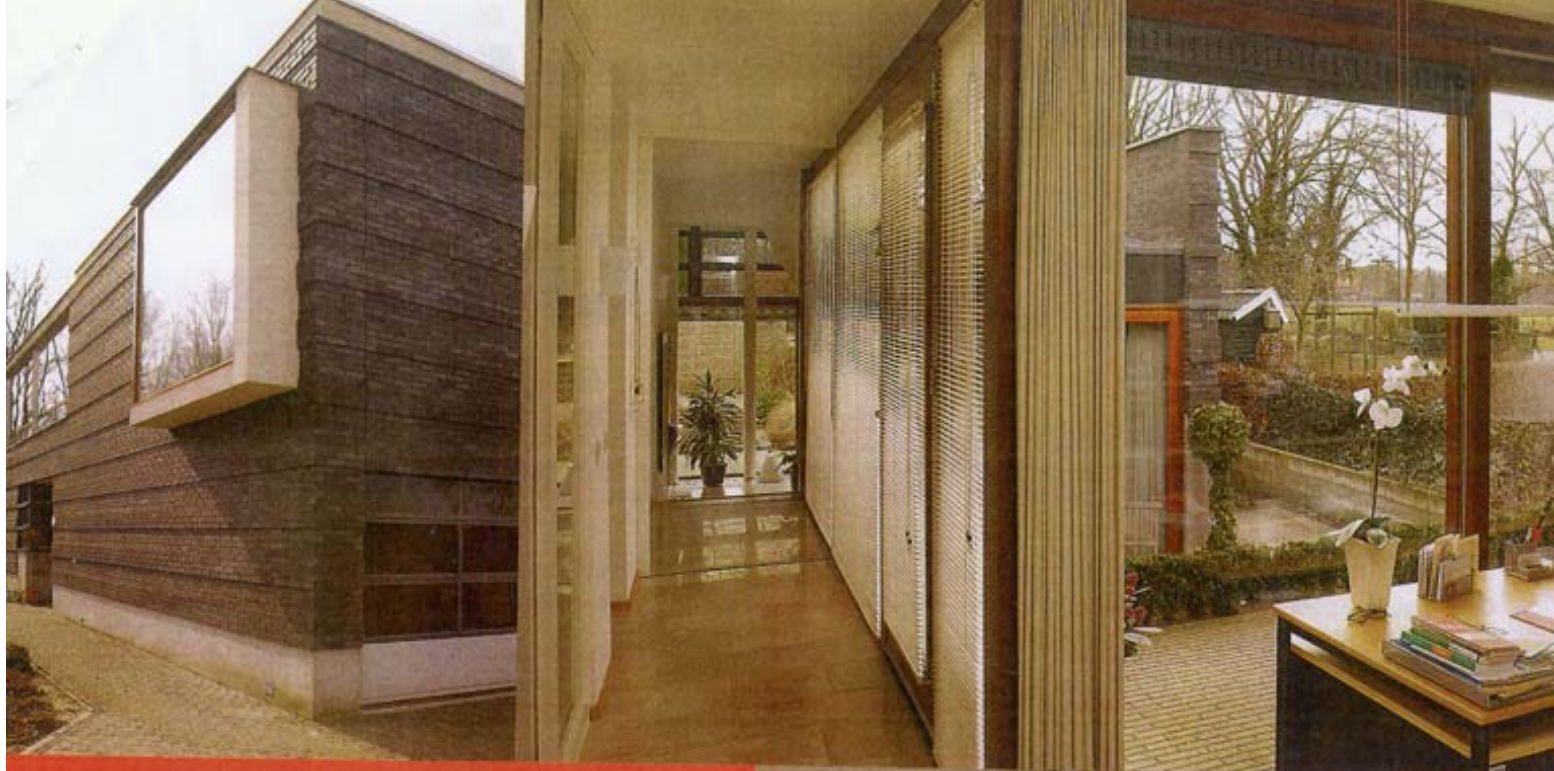

Uri Cohen en Willeke Rotteveel

NAAM: Uri Cohen & Willeke Rotteveel
GEBOORTEDATUM:
Uri 16-11-1962, Haifa (Israël)
Willeke 24-11-1963, Badhoevedorp
OPLEIDING: Beiden studeerden
Bouwkunde aan de Technische
Universiteit, Delft
ONTWERPEN:
Vier landschapsvilla's in Ruurlo, 1996
Woningbouwplan in Brummen, waarvan 2
woningen werden gerealiseerd in 1997
Verbouwing rijksmonument aan
Utrechtsestraat in Amsterdam, 2000
Willeke en Uri werken sinds een paar jaar
onafhankelijk van elkaar. Ze zijn beiden
docent aan de TU in Delft

HET VERHAAL ACHTER HET HUIS

Elke maand vraagt Vivenda een bekende architect een favoriet huis of project te kiezen. Deze maand gaan we met **Uri Cohen** en **Willeke Rotteveel** kijken bij de geschakelde landschapsvilla's in Ruurlo.

